

I MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA NAUKOWA „PROBLEMY I WYZWANIA GEOGRAFII KOMUNIKACJI” – GDAŃSK – 21.04.2016 R.

1st International Scientific Conference „Problems and challenges of transport geography” – Gdansk – 21st April 2016

Marcin Połom, Maciej Tarkowski

(1) Katedra Geografii Rozwoju Regionalnego, Wydział Oceanografii i Geografii, Uniwersytet Gdański, Bażyńskiego 4, 80-309 Gdańsk
e-mail: marcin.polom@ug.edu.pl

(2) Katedra Geografii Rozwoju Regionalnego, Wydział Oceanografii i Geografii, Uniwersytet Gdański, Bażyńskiego 4, 80-309 Gdańsk
e-mail: maciej.tarkowski@ug.edu.pl

Cytacja:

Połom M., Tarkowski M., 2016, I Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Problemy i wyzwania geografii komunikacji” – Gdańsk – 21.04.2016 r., *Prace Komisji Geografii Komunikacji PTG*, 19(2), 81–83.

W kwietniu 2016 r. na Uniwersytecie Gdańskim odbyła się I Międzynarodowa Konferencja Naukowa pt. „Problemy i wyzwania geografii komunikacji”, organizowana wspólnie przez Komisję Geografii Komunikacji Polskiego Towarzystwa Geograficznego oraz Katedrę Geografii Rozwoju Regionalnego i Katedrę Gospodarki Przestrzennej tamtejszej uczelni. Była to pierwsza konferencja Komisji Geografii Komunikacji PTG po ponad pięcioletniej przerwie. Nawiązywała ona jednak do wieloletniej tradycji spotkań geografów transportu, które odbywały się w Polańczyku i Arłamowie w latach 1994-2010.

Głównym celem konferencji było zintensyfikowanie dyskusji naukowej w zakresie geografii komunikacji poprzez prezentację wyników badań prowadzonych w różnych ośrodkach akademickich. Tytuł konferencji zorganizowanej w Gdańsku nawiązywał do problematyki poruszanej w 1992 r. w Lublinie. Tamto spotkanie doszło do skutku z inicjatywy Pani prof. dr hab. Krystyny Warakomskiej. Było to wówczas pierwsze po wielu latach naukowe seminarium geografii komuni-

kacji, którego efektem było m.in. powstanie Komisji Geografii Komunikacji PTG.

Zakres tematyczny gdańskiej konferencji był szeroki. Zamierzeniem organizatorów było przyciągnięcie jak najszerszego grona badaczy po to, aby w trakcie obrad dokonać możliwie kompleksowego przeglądu dotychczasowego stanu badań oraz kierunków dalszych studiów z zakresu geografii komunikacji. Problematyka konferencji dotyczyła: (I) nowych koncepcji badawczych w geografii komunikacji, (II) przekształceń przestrzennych sieci transportowych i łączności, (III) innowacji i postępu technicznego w transporcie i łączności, (IV) wyzwań zrównoważonego rozwoju, (V) zarządzania systemami transportowymi i łącznością, (VI) efektywności energetycznej i bezpieczeństwa w transporcie, (VII) perspektyw badawczych geografii komunikacji.

Konferencja zgromadziła ok. 50 uczestników, głównie pracowników naukowych i doktorantów uczelni akademickich z Polski. Wygłoszono 35 referatów. Reprezentowane były: Polska Akademia Nauk – Insty-

tut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania, Akademia Pomorska w Słupsku, Akademia Wychowania Fizycznego i Sportu w Gdańsku, Politechnika Gdańska, Uniwersytet Gdański, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytet Jagielloński, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, Uniwersytet Łódzki, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie, Uniwersytet Szczeciński, Uniwersytet Wrocławski, Wyższa Szkoła Bankowa w Bydgoszczy. Na konferencji nie zabrakło również przedstawicieli zagranicznych ośrodków – Uniwersytetu w Lublanie (Słowenia) i Uniwersytetu Oradejskiego (Rumunia).

Konferencję otworzył nestor gdańskiej geografii transportu – prof. dr hab. Tadeusz Palmowski. Następnie głos zabrał prof. dr hab. Grzegorz Węgrzyn – Prorektor ds. Naukowych Uniwersytetu Gdańskiego i prof. dr hab. Mirosław Miętusa – Dyrektor Instytutu Geografii Uniwersytetu Gdańskiego.

W pierwszej sesji plenarnej pod przewodnictwem prof. dr hab. Zdzisława Kordela zaprezentowano pięć referatów. Prof. dr hab. Tomasz Komornicki (IGiPZ PAN) wygłosił referat pt. „Ruch graniczny a ruch drogowy – próba porównania na przykładzie polskiej granicy wschodniej”, następnie dr hab. Piotr Rosik (IGiPZ PAN) omówił zagadnienie sprzężeń zwrotnych między dostępnością a mobilnością. Wystąpienie prof. dr hab. Tadeusza Palmowskiego traktowało o problemach transportowych w relacjach transgranicznych na Zalewie Wiślanym. Następnie głos zabrali zagraniczni goście – prof. dr hab. Jernej Zupančič przedstawił znaczenie i kierunki rozwoju portu w Koprze, a prof. dr Alexandru Ilieș z zespołem przybliżył zagadnienie infrastruktury turystycznej dla ruchu pieszego na obszarach chronionych.

Każdy z kolejnych etapów konferencji składał się z dwóch równoległych sesji. Pierwszą z nich prowadził prof. dr hab. Tomasz Komornicki. Dr Edyta Pijet-Migoń (WSB we Wrocławiu) przedstawiła referat o wewnątrz-krajowych połączeniach lotniczych w Europie, a dr Piotr Trzepacz (UJ) omówił rozwój miejskich układów wielolotniskowych na świecie. W kolejnym wystąpieniu dr Łukasz Quirini-Popławski (UP w Krakowie) zreferował kwestię polityki parkingowej we Florencji. Dr Maciej Tarkowski (UG) zarysował, na przykładzie Gdańska, problematykę kształtowania mobilności miejskiej w świetle głównych dokumentów programowania rozwoju lokalnego, a dr Jędrzej Gadziński i dr Adam Radzimski zajęli się wpływem transportu publicznego na funkcjonowanie runku nieruchomości (UAM w Poznaniu).

W drugiej sesji, której przewodniczył prof. dr hab. Tadeusz Palmowski, dominowała problematyka transportu kolejowego. Pięć wystąpień traktowało o róż-

nych aspektach funkcjonowania kolei w Polsce. Dr Tadeusz Bocheński (USz) omówił rolę kolei w obsłudze transportowej miast, mgr Filip Bebenow (UAM) skupił się na współczesnych problemach funkcjonowania kolei wąskotorowych, mgr Karol Kowalczyk (UMCS w Lublinie) przedstawił wyniki autorskich badań z zakresu integracji transportu kolejowego z autobusowym i możliwościami odbywania podróży intermodalnych. W następnym referacie mgr Janusz Górny (UAM) podjął tematykę organizacji transportu kolejowego przez samorzady wojewódzkie. Ostatni referent – mgr Piotr Kosmowski (UŁ) – przedstawił wyniki badań na temat wyposażenia instytucjonalnego zrewitalizowanych dworców kolejowych i ich otoczenia

W kolejnej sesji tematycznej wszystkie referaty dotyczyły zagadnienia dostępności transportowej. Sesję poprowadził dr hab. Piotr Rosik (IGiPZ PAN). Dr Jędrzej Gadziński (UAM) omówił wpływ dostępności transportu publicznego na zachowania transportowe mieszkańców miast. Dr Szymon Wiśniewski i dr Bartosz Bartosiewicz (UŁ) przedstawili zagadnienie dostępności do transportu zbiorowego w Łodzi. Dostępność komunikacyjną do usług w Gdyni z wykorzystaniem transportu zbiorowego omówił mgr Sławomir Goliszek (IGiPZ PAN), a problematyka transportu publicznego w kontekście dostępności obszarów wiejskich Szwajcarii była przedmiotem wystąpienia dr. Roberta Guzika. Na zakończenie sesji mgr Jan Burdziej (UMK w Toruniu) przedstawił wyzwania i możliwości technologii GIS w zakresie analizy dostępności przestrzennej.

Sesja czwarta prowadzona przez dr hab. Jana A. Wendta (UG) miała charakter wielotematyczny. W pierwszym referacie mgr Sławomir Książek (UWr) przedstawił wyniki badań na temat przestrzennych aspektów przekształceń w transporcie autobusowym na Dolnym Śląsku po 1988 roku. Duet autorów – mgr Łukasz Lechowski (UŁ) i dr Ewa Lechowska (UAM) zajęli się możliwościami wykorzystania rejestru pozwoleń na budowę w badaniach oddziaływania sieci drogowej na zmiany zagospodarowania terenu. Wystąpienie dr Lucyny Przybylskiej (UG) dotyczyło lokalizacji krzyży powypadkowych w kontekście zróżnicowanej wypadkowości polskich dróg, natomiast mgr Julia Ziółkowska (AWFiS w Gdańsku) i dr G. Chaberek-Karwacka (UG) ukazały wpływ poziomu bezpieczeństwa w transporcie na natężenie ruchu turystycznego. Jako ostatnia w tej sesji mgr Ewa Jaworska (UG) wygłosiła referat pt. „Zagadnienia komunikacji w polskich podręcznikach geograficznych do szkół ponadgimnazjalnych oraz do Programu Dyplomowego Matury Międzynarodowej”.

Dr Arkadiusz Kołoś (UJ) kierował dyskusją w sesji piątej, która dotyczyła transportu miejskiego. Na jej

początku przedstawił on razem ze współautorem – dr. Jakubem Taczanowskim (UJ) – wyniki prac na temat funduszy europejskich jako czynnika rozwoju miejskiego transportu szynowego w Polsce. Następnie dr Radosław Bul (UAM) zidentyfikował uwarunkowania i kierunki rozwoju sieci transportu szynowego na obszarze aglomeracji poznańskiej. W kolejnym wystąpieniu dr Marcin Połom (UG) rozważał możliwości rozwoju systemów transportu trolejbusowego. Mgr Marcin Popiel (UJ) przedstawił wyniki badań na temat dostępności transportu miejskiego przez osoby o ograniczonej sprawności. Ostatnie wystąpienie w sesji przypadło mgr. Janowi Kruszewskiemu (UJ), który wygłosił referat o publicznym transporcie pasażerskim w powiecie kartuskim.

Ostatniej sesji przewodniczył dr Maciej Tarkowski (UG). Pierwszy referat dotyczący bałtyckich portów Rosji wygłosiła dr Małgorzata Pacuk (UG), drugi – którego autorem był dr Hubert Rabat (UKW) – nawiązywał do trudności w wykorzystaniu polskich rzek w organizowaniu transportu śródlądowego. W kolejnym wystąpieniu dr hab. J. A. Wendt przedstawił geopolityczne uwarunkowania przebiegu rosyjskich gazociągów. Przedostatnie wystąpienie dr Wioletty Szymańskiej i prof. dr. hab. Oleksandra Radchenki (oboje AP w Słupsku) traktowało o przyczynach kryzysu tranzytowego Ukrainy. W wystąpieniu zamykającym sesję mgr Tomasz Wiskulski (AWFiS w Gdańsku) i mgr Marta Jaźwiecka (UG) zajęli się infrastrukturą drogową północnej części korytarza transportowego Bałtyk – Adriatyk.

Po zakończeniu obrad prowadzonych w ramach poszczególnych sesji prof. dr hab. Tadeusz Palmowski dokonał naukowego podsumowania konferencji. Wysoki poziom merytoryczny, duże zainteresowanie i żywa dyskusja wykazały potrzebę kontynuowania cyklicznych, corocznych konferencji. Organizatorzy zaproponowali, aby odbywały się one w ośrodku gdańskim, co zostało przyjęte jednomyślnie przez zebranych. Przedstawiciele komitetu organizacyjnego liczą, że kolejne spotkania przyniosą jeszcze bardziej owocną integrację środowiska naukowego, nie tylko geografów komunikacji, ale także reprezentantów innych dziedzin nauki, zajmujących się tematami transportu i łączności.

Na zakończenie gdańskiego spotkania odbyło się walne zebranie członków Komisji Geografii Komunikacji PTG, w którym udział wzięły 24 osoby. Spotkanie dotyczyło przede wszystkim wyboru nowych władz oraz dyskusji nad kierunkami działań Komisji. W pierwszej kolejności na wniosek prof. dr. hab. Tadeusza Palmowskiego przyjęto przez aklamację uchwałę, w której podziękowano prof. dr. hab. Jerzemu Kitowskiemu, wieloletniemu Przewodniczącemu Komisji Geografii Komunikacji PTG, za trud organizacji konfe-

rencji i wydawania serii naukowej. Następnie dokonano wyboru przewodniczącego zebrania. Został nim dr Maciej Tarkowski. Kontrkandydata nie zgłoszono. Wybrano również członków komisji skrutacyjnej – mgr. Janusza Górnego i mgr. Jana Burdzieja. Innych kandydatów nie zgłoszono. W następnej kolejności przeprowadzono otwartą dyskusję w celu wyłonienia kandydatów do Zarządu Komisji. Zgłoszono następujące osoby: na Przewodniczącego Zarządu – dr. Arkadiusza Kołosa, na Członków Zarządu – prof. dr. hab. Tomasza Komornickiego i dr. Tadeusza Bocheńskiego, a na Sekretarza – dr. Marcina Połoma. W głosowaniu udział wzięły 24 osoby. Na kandydaturę dr. Arkadiusza Kołosa oddano 23 głosy „za” i 1 „wstrzymujący”. Za powierzeniem funkcji Członka Zarządu prof. dr. hab. Tomaszowi Komornickiemu opowiedziało się 18 osób, natomiast kandydaturę dr. Tadeusza Bocheńskiego poparło 6 osób. Propozycja, aby dr Marcin Połom został Sekretarzem, spotkała się z jednomyślnym poparciem. Tym samym w skład Zarządu Komisji weszli dr Arkadiusz Kołoś (Przewodniczący), prof. dr. hab. Tomasz Komornicki (Członek Zarządu) i dr Marcin Połom (Sekretarz). Na zakończenie spotkania dysktutowano o konieczności reaktywowania pisma komunikacyjnego. Zdecydowano o przekształceniu serii wydawniczej w kwartalnik oraz zaplanowano kolejną edycję konferencji w Gdańsku w 2017 roku.